

140

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOLEI

z dnia 21 grudnia 1955 r.

w sprawie określenia kategorii pracowników resortu kolei uprawnionych do korzystania ze świadczeń kolejowej służby zdrowia oraz w sprawie określenia zakresu i warunków udzielania tych świadczeń.

Na podstawie § 3 uchwały nr 637 Rady Ministrów z dnia 18 września 1954 r. w sprawie kolejowego lecznictwa pracowniczego (Monitor Polski Nr 91, poz. 1013) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Świadczenia z zakresu profilaktyki leczniczej i lecznictwa, udzielane za pośrednictwem organów kolejowej służby zdrowia, przysługują:

- 1) pracownikom etatowym oraz pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, z wyjątkiem pracowników sezonowych i przyjętych na okres próbny, w następujących jednostkach organizacyjnych resortu kolei:
 - a) w Ministerstwie Kolei — z wyłączeniem pracowników Centralnych Zarządów: Przedsiębiorstw Robót Kolejowych, Kolejowych Zakładów Gastronomicznych, Przedsiębiorstw Usługowych „Orbis” oraz Zarządu Biur Projektowych,
 - b) w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe”, z wyłączeniem pracowników gospodarstw rolnych podległych oddziałom zaopatrzenia kolejarzy,
 - c) w przedsiębiorstwach: Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego oraz Centralne Biuro Dokumentacji Technicznej,
 - d) w przedsiębiorstwach: Kolejowe Zakłady Nawierzchni Drogowych, Kolejowe Zakłady Maszyn i Sprzętu, Kolejowe Zakłady Konstrukcji Stalowych oraz Nasycalnie Kolejowe,
 - e) w przedsiębiorstwie: Kolejowe Zakłady Zabezpieczenia i Łączności,
 - f) w przedsiębiorstwach: Drukarnie Kolejowe,
 - g) w przedsiębiorstwie: Centralna Składnica Materiałów Hutniczych w Sosnowcu,
 - h) w Instytucie Naukowo-Badawczym Kolejnictwa,
 - i) w szkołach kolejowych — zatrudnionym w pełnym wymiarze godzin pracownikom pedagogicznym i administracyjnym oraz w ośrodkach szkolenia,
 - j) w kolejowych zakładach leczniczych podległych bezpośrednio Centralnemu Zarządowi Służby Zdrowia;

- 2) emerytom i rencistom pobierającym z kolei świadczenia emerytalne i wypadkowe z tytułu własnej pracy;
- 3) członkom rodzin osób wymienionych w pkt 1;
- 4) członkom rodzin pozostałych po nieżyjących pracownikach lub emerytach i rencistach, z tym że sierotom przysługuje kolejowa opieka lekarska pod warunkami określonymi w ust. 2 pkt 3 i jeżeli nie zachodzą przypadki wymienione w ust. 5.

2. Do członków rodziny uprawnionych do kolejowej opieki lekarskiej zalicza się:

- 1) żony pracowników, emerytów, rencistów, wskazanych w ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) trwale niezdolnego do zarobkowania męża pracownicy, emerytki lub rencistki, pobierającej świadczenia z tytułu własnej pracy, jeżeli pozostaje on na wyłącznym utrzymaniu żony i jeżeli nie przysługuje mu pomoc lekarska z tytułu własnej pracy;
- 3) pozostające na utrzymaniu pracownika, emeryta i rencisty dzieci własne, przysposobione i dzieci obce:
 - a) w wieku do lat 16,
 - b) w wieku ponad 16 lat, jeżeli są trwale niezdolne do zarobkowania i jeżeli niezdolność ta powstała przed ukończeniem 16 roku życia albo jeżeli niezdolność powstała w okresie uczęszczania do szkoły przed ukończeniem 24 roku życia (lit. c),
 - c) w wieku ponad 16 lat, jeżeli kształcą się w szkołach, jednakże nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

3. Za dzieci obce uważa się pasierbów, wnuki, rodzeństwo oraz dzieci obce, przyjęte przed osiągnięciem przez nie pełnoletności na wychowanie i utrzymanie — na podstawie orzeczenia władzy opiekuńczej. Orzeczenie władzy opiekuńczej nie jest wymagane w stosunku do pasierbów i wnuków.

4. Za sieroty uważa się dzieci własne, przysposobione i dzieci obce (ust. 3), pozostałe po kolejowych pracownikach, emerytach i rencistach, którzy w dniu śmierci utrzymywali te sieroty i w tym dniu posiadali warunki wymagane do pobie-

rania świadczenia emerytalnego lub wypadkowego z tytułu własnej pracy.

5. Dzieciom i sierotom nie przysługuje kolejowa opieka lekarska, jeżeli:

- 1) zawarł związek małżeński lub
- 2) pozostają w zatrudnieniu posiadającym cechy trwałości, z tytułu którego otrzymują wynagrodzenie, a ponadto w stosunku do sierot, jeżeli
- 3) pobierają rentę z powszechnego ubezpieczenia społecznego.

6. Na równi z członkami rodziny traktuje się zgłoszone przez osoby wymienione w ust. 1 pkt 1 i 2 nie więcej niż dwie osoby spośród członków rodziny, którym kolejowa opieka lekarska nie przysługuje na podstawie ust. 2, bądź w razie niezgłoszenia osób z rodziny — jedną osobę nie należącą do rodziny, jeżeli osoby te pozostają na całkowitym i wyłącznym utrzymaniu osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2, prowadzą z nimi wspólne gospodarstwo domowe i nie posiadają prawa do pomocy lekarskiej z innego tytułu.

§ 2. 1. Prawo do kolejowej opieki lekarskiej, nabyte z tytułu zatrudnienia w zakładach pracy wymienionych w § 1 ust. 1, pracownik zachowuje w przypadku przeniesienia do jednostek organizacyjnych resortu kolei nie wymienionych w § 1.

2. Po rozwiązaniu stosunku służbowego z zakładem pracy resortu kolei pracownik zachowuje prawo do kolejowej opieki lekarskiej do czasu uzyskania uprawnień do świadczeń leczniczych z tytułu zatrudnienia w niekolejowym zakładzie pracy, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy, bądź też do upływu okresu pobierania zasiłku chorobowego, jeżeli okres ten trwa dłużej niż 6 miesięcy.

3. Pracownik zwolniony ze służby czynnej, któremu przysługuje prawo do świadczenia emerytalnego lub wypadkowego, a któremu nie przyznano jeszcze należnego świadczenia, zatrzymuje prawo do kolejowej opieki lekarskiej na okres potrzebny do przeprowadzenia czynności związanych z przyznaniem świadczenia emerytalnego (wypadkowego).

4. Świadczenia lecznicze, należne po rozwiązaniu stosunku służbowego w przypadkach wymienionych w ust. 2 i 3, udzielane są na podstawie specjalnych zaświadczeń wydawanych przez zarząd służby zdrowia dykcji okręgowej kolei państwowych (DOKP) — według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia.

5. Prawo do kolejowej opieki lekarskiej służy pracownikowi również w przypadkach:

- 1) urlopu w związku z pełnieniem obowiązków posła na Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 2) zwolnień od pracy udzielanych na podstawie: okólnika Ministra Kolei nr 1 z dnia 3 stycznia 1955 r. w sprawie zwolnień od pracy zawodowej pracowników resortu kolei powołanych do pełnienia niektórych funkcji i na szkolenie (Biul. M. K. nr 2, poz. 23) oraz okólnika Ministra Kolei nr 89 z dnia 15 grudnia 1954 r. w sprawie zwolnień pracowników jednostek organizacyjnych resortu Ministerstwa Kolei od pracy — do celów sportowych (Biul. M. K. z r. 1955 nr 1, poz. 12),
- 3) w innych przypadkach, w których prawo do opieki przyznane zostało na podstawie specjalnej decyzji Ministra Kolei.

6. Emeryci, renciści, wdowy (wdowcy) i pobierający świadczenia emerytalne rodzice nieżyjących pracowników mają prawo do kolejowej opieki lekarskiej przez cały czas pobierania z kolei świadczenia emerytalnego lub wypadkowego. Sierotom przysługuje prawo do kolejowej opieki lekarskiej przez czas posiadania warunków określonych w § 1 ust. 2 pkt 3, jeżeli nie zachodzą przypadki wymienione w § 1 ust. 5.

7. Rodzina pracownika, emeryta, rencisty ma prawo do kolejowej opieki lekarskiej wówczas, gdy opieka ta przysługuje pracownikowi (emerytowi, renciście), ponadto rodzina ma prawo do opieki w czasie odbywania przez pracownika: a) zasadniczej służby wojskowej, b) kary pozbawienia wolności, jeżeli stosunek służbowy nie został rozwiązany.

§ 3. 1. Opieka lekarska jest bezpłatna i obejmuje:

- 1) opiekę profilaktyczno-leczniczą,
- 2) pomoc lekarską ambulatoryjną i w razie potrzeby — domową,
- 3) pomoc dentystyczną,
- 4) leczenie szpitalne (szpitalne, sanatoryjne itp.),
- 5) badania diagnostyczne,
- 6) zabiegi lecznicze i przyrodolecznicze,
- 7) leki i środki opatrunkowe — z wyjątkiem leków, o których mowa w ust. 2,
- 8) pomocnicze środki lecznicze oraz środki pomocnicze przeciwko zniekształceniu i kalectwu,
- 9) zasiłek w razie odbycia porodu w domu,
- 10) zasiłek pokarmowy.

2. Leki wydawane bezpłatnie nie obejmują leków produkowanych za granicą i pochodzących ze skupu. Za leki te podopieczni kolejowej służby zdrowia opłacają całkowitą należność (100% ceny).

§ 4. 1. Świadczeń leczniczych udzielają osobom uprawnionym do kolejowej opieki lekarskiej zakłady kolejowe lecznictwa otwartego i zamkniętego bądź też zakłady niekolejowe w przypadku skierowania do nich przez organy kolejowej służby zdrowia, gdy dany rodzaj świadczenia nie może być udzielony w ramach kolejowej służby zdrowia. Organy kolejowej służby zdrowia obowiązane są przy kierowaniu do zakładów przeznaczonych dla ogółu ludności przestrzegać zasad ustalonych w tym zakresie przez Ministra Zdrowia, a obowiązujących w lecznictwie ogólnym.

2. W razie nagłego wypadku lub nagłego zachorowania osoby uprawnione do kolejowej opieki lekarskiej, o ile uzyskanie pomocy ze strony lekarzy kolejowych jest utrudnione, mogą korzystać ze świadczeń lekarskich ze strony zakładów leczniczych przeznaczonych dla ogółu ludności na zasadach przewidzianych dla pracowników.

3. Do czasu wprowadzenia „książki świadczeń leczniczych” zakłady lecznicze przeznaczone dla ogółu ludności, do których zwracają się o pomoc osoby uprawnione do kolejowej opieki lekarskiej, udzielają tej pomocy wyłącznie na podstawie legitymacji wystawionych przez zakłady pracy wymienione w § 1.

§ 5. 1. W nagłym wypadku, jeżeli uzyskanie na czas pomocy lekarza rejonowego i zakładów leczniczych przeznaczonych dla ogółu ludności jest niemożliwe, można wezwać lekarza prywatnego, zawiadamiając o tym właściwego lekarza rejonowego w ciągu 3 dni.

2. DOKP (zarząd służby zdrowia), o ile uzna na podstawie opinii lekarza rejonowego nagłość wypadku, przyznaje zwrot kosztu jednej (pierwszej) porady lekarskiej (wraz z dokonanymi podczas niej zabiegami) oraz kosztu przepisanych środków leczniczych.

§ 6. W razie wezwania lekarza bądź pogotowia do domu chorego bez uzasadnionej potrzeby DOKP na wniosek lekarza obciąża wzywającego zwrotem kwoty odpowiadającej kosztom wizyty lekarskiej bądź kosztem wyjazdu pogotowia.

§ 7. Pomoc lekarska dentystyczna obejmuje leczenie zębów, protezowanie zębów i naprawę protez.

§ 8. Osoby uprawnione do kolejowej opieki lekarskiej mają prawo do bezpłatnego leczenia szpitalnego przez taki okres, jakiego wymaga stan zdrowia chorego.

§ 9. 1. Lekarstwa i środki opatrunkowe wydaje się w aptekach kolejowych lub w aptekach otwartych zasadniczo na podstawie recept lekarzy kolejowych; na podstawie recept lekarzy zakładów leczniczych przeznaczonych dla ogółu ludności lekarstwa i środki opatrunkowe wydaje się jedynie w razie udzielenia przez nich pomocy w przypadkach wskazanych w § 4 ust. 2.

2. Pracownika, który nie odebrał z apteki zamówionego lekarstwa, DOKP może obciążyć obowiązkiem uiszczenia kwoty odpowiadającej kosztom materiału i przygotowania lekarstwa.

§ 10. 1. Przedmioty ortopedyczne: protezy kończyny, kule, laski, pończochy kikutowe, kończówki kikutowe, pasy przepuklinowe i brzuszne, aparaty, gorsety i obuwie ortopedyczne oraz wózki inwalidzkie wydaje się, jeżeli są one niezbędne do utrzymania lub przywrócenia zdolności do pracy. Warunek ten nie jest wymagany:

- a) w stosunku do pracowników, którzy ulegli wypadkowi przy pracy,
- b) w przypadkach, kiedy przedmioty ortopedyczne spełniają zadania lecznicze,
- c) jeżeli za ich przyznaniem przemawiają ważne względy społeczne lub humanitarne.

Przedmioty ortopedyczne przydziela się do użytkowania, a nie na własność. Po zaprzestaniu korzystania z nich podlegają one zwrotowi. Przedmioty ortopedyczne są wydawane na zlecenie zarządu służby zdrowia DOKP wystawione na podstawie orzeczenia: oddziału ortopedycznego w szpitalu kolejowym, kolejowej poradni ortopedycznej bądź kolejowej komisji lekarskiej.

2. Pomocnicze środki lecznicze, jak okulary, gałki oczne, aparaty słuchowe, bandaże elastyczne i inne, wydaje się jedynie wtedy, jeśli posłużą one do podniesienia sprawności fizycznej bądź jeżeli przyznania ich wymagają względy humanitarne. Wskazane wyżej środki pomocnicze wydaje się na podstawie zlecenia lekarza specjalisty, zatwierdzonego przez kierownika przychodni obwodowej. Pomocnicze środki lecznicze stanowią własność podopiecznego.

3. Naprawy przedmiotów ortopedycznych i pomocniczych środków leczniczych uszkodzonych bez winy użytkownika dokonuje się na koszt DOKP. W razie ich zużycia w stopniu uniemożliwiającym naprawę, wydaje się zlecenie na nowe przedmioty ortopedyczne (pomocnicze środki lecznicze). Zlecenia na naprawę lub na wykonanie nowego przedmiotu ortopedycznego bądź pomocniczego środka leczniczego wydaje się na podstawie orzeczenia oddziału ortopedycznego w szpitalu kolejowym, kolejowej poradni ortopedycznej albo kolejowej komisji lekarskiej (przedmioty ortopedyczne) lub lekarza specjalisty (pomocnicze środki lecznicze) po zatwierdzeniu go przez kierownika obwodowej przychodni lekarskiej.

4. W celu uniknięcia przerw w pracy bądź w nauce osoby pracujące lub uczące się otrzymują, w miarę możliwości, przedmioty ortopedyczne (pomocnicze środki lecznicze) zapasowe.

5. Przedmioty ortopedyczne i pomocnicze środki lecznicze są dostarczane za pośrednictwem zakładów wskazanych przez organy kolejowej służby zdrowia.

6. Do każdej nowej protezy kończyny górnej dodaje się parę rękawic. Pozbawieni obu kończyn górnych otrzymują parę rękawic co roku. Do każdej nowej protezy kończyny dolnej dodaje się parę obuwia protezowego. Koszty naprawy obuwia protezowego ponosi pracownik. Osobom otrzymującym protezy kończyn dolnych można przyznać dodatkowo kule lub laski. Osoby otrzymujące protezy po raz pierwszy otrzymują również po 2 sztuki pończoch kikutowych na każdy kikut. Wymiany pończoch dokonuje się za zwrotem pończoch zniszczonych.

7. Obuwie ortopedyczne przyznaje się w przypadkach skrócenia kończyn ponad 3 cm, zniekształcenia, niedowładu lub braku części stopy albo jako część składową aparatu ortopedycznego nogi. Obuwie ortopedyczne przyznaje się tylko wtedy, gdy niemożliwe jest zastosowanie wkładek ortopedycznych do obuwia normalnego. Obuwie ortopedyczne wydaje się zarówno na chorą, jak i na zdrową nogę. Zielowanie obuwia ortopedycznego odbywa się na koszt posiadacza obuwia. Nowe obuwie ortopedyczne może być przyznane nie wcześniej niż po roku od chwili wydania poprzedniego i za zwrotem obuwia zużytego. Dzieciom można przyznać obuwie wcześniej ze względu na rośnięcie nogi.

8. Wózki inwalidzkie otrzymują ciężko poszkodowani kalecy, którzy ulegli wypadkowi przy pracy albo potrzebują takiego środka lokomocji w celu umożliwienia dojazdu do pracy.

9. Inne osoby z ograniczoną możliwością samodzielnego poruszania się mogą otrzymać wózek inwalidzki w przypadkach uzasadnionych szczególnie ważnymi względami społecznymi lub humanitarnymi, po zaspokojeniu potrzeb osób wskazanych w ust. 8.

§ 11. 1. Porody kobiet uprawnionych do kolejowej opieki lekarskiej powinny odbywać się zasadniczo w szpitalu (w zakładzie położniczym, izbie porodowej) przy zachowaniu przepisów dotyczących leczenia szpitalnego.

2. W razie odbycia porodu w domu wypłaca się tytułem zwrotu wydatków na pomoc akuszeryjną zasiłek porodowy w wysokości kosztu 10 osobodni szpitalnych w klinicznym szpitalu położniczym. W przypadku poniesienia przez pracownika kosztów wezwania do położnicy lekarza prywatnego może być niezależnie od zasiłku porodowego przyznany zwrot wydatków z zastrzeżeniem zachowania warunków wskazanych w § 5.

3. Poród wieloraki nie wpływa na wysokość zasiłku porodowego.

4. Jeżeli żona pracownika (emeryta) pozostaje w stosunku pracy lub pobiera rentę z tytułu pracy, zasiłek porodowy może być przyznany po uprzednim udowodnieniu, iż nie korzystała ona w związku z porodem ze świadczeń powszechnego ubezpieczenia społecznego, należnych z tytułu własnej pracy.

§ 12. 1. Uprawnionemu do kolejowej opieki lekarskiej przysługuje prawo do otrzymania zasiłku pokarmowego za okres nie przekraczający 3 miesięcy od dnia urodzenia dziecka.

2. Wysokość zasiłku pokarmowego za pełny okres trzymiesięczny wynosi kwotę równą kosztowi 6 osobodni szpitalnych w klinicznym szpitalu położniczym, a w razie śmierci dziecka w tym okresie — kwotę odpowiednio mniejszą.

3. Wypłata zasiłku następuje z dołu, na podstawie złożonego wniosku, do którego dołączono zaświadczenie stwierdzające, że dziecko pozostaje przy życiu.

4. W przypadku porodu wielorakiego wysokość zasiłku pokarmowego wzrasta o 100% zasadniczej stawki za każde następne dziecko.

5. Zasiłek pokarmowy dla żon pracowników (emerytów), pozostających w stosunku pracy, przyznaje się pracownikom po uprzednim udowodnieniu, iż nie otrzymały one tego zasiłku z powszechnego ubezpieczenia społecznego z tytułu własnej pracy.

§ 13. Osoby, których stan zdrowia wymaga pobytu w miejscowościach klimatycznych lub zdrojowych, mogą być umieszczone w celach leczniczo-profilaktycznych w odpowiednich zakładach kolejowych lub należących do innych resortów na podstawie wniosków lekarskich.

§ 14. W razie skierowania chorego na leczenie do sanatorium, domu zdrowia, domu wypoczynkowego w miejscowości, w której pobierana jest opłata uzdrowska, wydatek

...a tę takse pokrywa DOKP jednocześnie z rachunkiem zakładu bądź przyznaje zwrot odpowiedniej kwoty, jeśli taksa uiszczona została przez chorego. Wydatek na takse klimatyczną (uzdrojową), należną od osób przebywających w uzdrowisku w ramach 21-dniowych wczasów leczniczych, pokrywa pracow-

§ 15. Traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 30 grudnia 1948 r. o zakresie opieki lekarskiej dla pracowników przedsiębiorstwa PKP (Dz. Urz. M. K. nr 23, poz. 415).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1956 r.

Minister Kolei: R. Strzelecki

Załącznik do zarządzenia Ministra Kolei z dnia 21 grudnia 1955 r. (poz. 140).

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych
Zarząd Służby Zdrowia

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Ob. (imię i nazwisko) „ urodzony dnia
zwolniony z pracy na kolei z dniem z powodu
ma prawo do kolejowej opieki lekarskiej dla siebie oraz dla następujących członków rodziny:

- 1. (nazwisko i imię) „ rok urodzenia „ stosunek pokrewieństwa
- 2. „ „ „ „
- 3. „ „ „ „
- 4. „ „ „ „
- 5. „ „ „ „
- 6. „ „ „ „

najdłużej na okres 6 miesięcy od dnia zwolnienia, tj. od dnia (słownie), jeżeli przed tym dniem nie wymierzono jeszcze renty albo jeżeli od dnia zwolnienia z pracy na kolei pozostaje bez zatrudnienia.

Zaświadczenie niniejsze posiada ważność na ten miesiąc kalendarzowy, w którym prezydium właściwej gromadzkiej (miejskiej) rady narodowej lub komitet blokowy stwierdzi f. k. pozostawiania pracownika bez zatrudnienia.

. dnia 195 . . . r.

Naczelnik Zarządu
(podpis)

Poświadcza się, że ob. (imię i nazwisko) nie jest nigdzie zatrudniony. (miejscowość) „ dnia 195 . . . r.	(odcisk pieczęci prezydium rady narodowej lub komitetu blokowego) (podpis)
Poświadcza się, że ob. (imię i nazwisko) nie jest nigdzie zatrudniony. (miejscowość) „ dnia 195 . . . r.	(odcisk pieczęci prezydium rady narodowej lub komitetu blokowego) (podpis)

<p>Poświadczam się, że ob. (imię i nazwisko) nie jest nigdzie zatrudniony. dnia (miejscowość) 195 . . r.</p>	<p>(odcisk pieczęci prezydium rady narodowej lub komitetu blokowego) (podpis)</p>
<p>Poświadczam się, że ob. (imię i nazwisko) nie jest nigdzie zatrudniony. dnia (miejscowość) 195 . . r.</p>	<p>(odcisk pieczęci prezydium rady narodowej lub komitetu blokowego) (podpis)</p>
<p>Poświadczam się, że ob. (imię i nazwisko) nie jest nigdzie zatrudniony. dnia (miejscowość) 195 . . r.</p>	<p>(odcisk pieczęci prezydium rady narodowej lub komitetu blokowego) (podpis)</p>
<p>Poświadczam się, że ob. (imię i nazwisko) nie jest nigdzie zatrudniony. dnia (miejscowość) 195 . . r.</p>	<p>(odcisk pieczęci prezydium rady narodowej lub komitetu blokowego) (podpis)</p>